

.. V isto gosposčino je pripadal tudi sv. Daniel v Razboru. Po cerkvenem letopisu lavantinske škofije za l. 1928. je bila ta cerkev zidana leta 1600. Janisch pa pravi: Kedaj in od koga je bila ta zelo preprosta cerkev zidana, ~~xxx~~ se ne ve. Ker ima vse matične knjige iz l. 1716., je ta župnija bila izločena iz starootrške že pred časom.

Matija Ljubša: Postanek srednjeveškega Celja.

ČZN. XXIV. 1929. str. 14.

RAZBOR (RASSWALD)

Župna cerkev, posvečena sv. Danijelu.

Pravilno orientirana cerkev stoji na Razboru v n.v. 884m.

Viri in literatura- :

Karakteristika: Cerkev sestavlja pravokotna ladja, ožji, toda enako visoki $\frac{3}{8}$ zaključeni prezbiterij, na severu ob ladjo prizidan prizmatičen zvonik ter zahodno od njega $\frac{3}{8}$ zaključena, enako visoka kapela. Gradnja je kamenita, ometana. Strehe sedlaste, strešaste, skodljaste; zvonikova 8-strana piramidasta, skodljasta.

Zunanjščina: Je preprosta, nerazčlenjena. Prezbiterij in zvonik opasuje pristrešen talni zidec. Oba portala in okna so pp. Zvonik je nerazčlenjen, njegove stranice se trikotno zaključujejo.. Svetlobne linije so pp in imajo robne delno posnete na ajdovo zrno. Zvonove linije so enobojne, ppk in mlajšega izvora. Na prezbiteriju je opazna sled povišanja, precejšnega.

Notranjščina: Je za šest stopnic nižja od obdajajočega pokopališča.

Tlak je šamoten. Zidana pevska empora počiva na dveh toskanskih stebrih in treh križnih obokih ter se trapezasto podaljšuje v prostor. Ladjine stene členijo pilastri - duplirani, ki nosijo profilirano ogrodje ter banjo na oprogah s tremi pari sosvodnic. Slavolok je ppk. Prezbiterij pokriva banja z dvema paroma sosvodnic in tristranim zaključkom. Notranjščina je dekorativno poslikana od Stvarnika in Vipotnika l. 1939. Kapela na severu ladje

nima razčlenjenih sten, zato pa opasico sestavljajo bisernice ter banje z dvema paroma sosvodnic in tristranim zaključkom. Nad ladjinimi pp okni so lunete. Vhod v zvonico - zakristijo je pravokoten ter vodi vanje iz ladje.

Oprava: Glavni oltar je iz konca 19. stoletja. Je bp.

Stranska oltarja, posvečena MB in Martinu sta klasicistična z ljudskimi baročnimi primesmi ter iz ca 1800. Kipa obeh titularnih svetnikov sta ml.

Oltar v kapeli sv. Križa, prižnica, orglje, krstilnik in križev pot so bp. Zakristija je v celoti bp, pač pa se v njej nahaja lesena pravokotna p. šča, ki govori, da je cerkev postala leta 1714 vikarijat. Napis je daljši, latinski, njegov okvir s trakasto valovnico je že originalen.

Oprema: Je bp.

Zvonik: Zvonik je enotne gradnje. Ker je proti kapeli ometan, to dokazuje da je bila kapela kasneje dozidana. Naslikani rdeči pas je okrašen z dv vrstami polkrožcev, kaže, da je zvonik nastal v pozni gotiki, v 16. stolet. V njemu visita dva zvonova: prvi iz leta 1925., je iz šentvliške livarne drugi pa je bogato ornamentiran. Je iz brona. Zgoraj ga opasuje napisni trak z bogato ornamentiko fruktonov in napisov: DER ALLERHEILLIGESTEN DREI FALDIGKEIT UND S. DANIELIS EHRE IN EWIGKEIT MEIN KLANG VERMEHREN. kartuši, katero frankirajo reliefi Trojice, Martina, Boštjana in Mihaela (zaradi razpoke uničen), se nahaja napis: MATHIAS LANDTSMAN GOS MICH IN CLAGENFURT ANNO 1686.

Podstrešje: Oboki so kameniti. Ko so cerkev obokali, so jo dvignili. Ka la je manjši prizidek.

Resume: Patrocini in posamezni stavbni deli dokazujejo, da je cerkev v osnovi gotska in to verjetno že iz 16. stoletja. Pozneje prizidana kape je po bisernici sodeč iz začetka 18. stoletja. Takrat je imela cerkev še tabulat, v prezbiteriju pa poznogotski nižji obok. V teku 18. stoletja s celo cerkev obokali in jo ob tej priliki nekliko dvignili.

Okolica: Cerkev obdaja obzidano pokopališče, nad katerega vrati se nahaja letnica 1722. V okolici cerkve se nahaja več povprečnih kapel.

Konservatorske opombe: Cerkev je precej vlažna. Streha je preperela, vendar še ne zamaka-.

Registerske opombe: Dosedanje vzdrževanje je krito iz imenitnikovih stroškov.

Ostalo:

- Opombe: V kraju se nahaja gradič Zavlar ali Feldenhofen, ki se pojavlja že v ~~Kaiserliche~~ Vischerjevi Ducatus Stiriae 1:1680. Po tradiciji so ga zgradili Vodriški gospodje ter je bil v 17. in 18. stoletju last Saurerjev.

Jože Turk: Zapiski mariborske topografije, 1959. rhp.

Preklada pokopališkega portala iz leta 1722. je vzeta iz južnega cerkvenega portala. Letnica pomeni čas barokizacije ali novogradnje župnijske cerkve. Cerkevna zunanjsčina kaže baročno lice brez kakega srednjeveškega momenta. Glavni oltar je delo L. Oblaka iz Celja iz leta 1890. v stilu klasičnega umirjenega baroka.

Stranska oltarja sta delo M. Podborška iz let 1841-1842. Štiri plastike mesto stebrov so še iz 18. stoletja. Kip stoječe MB z ležečim golim Jezusom v naročju spominja po izrazitih grčastih gubah na 1. polovico 16. stoletja, za kar govori tudi že renesančno influirani goli otrok. Višina je 103 cm. Antična slika sv. Lucije je morda Stusssova. Stranska kipa predstavljata Barbaro in Apolonijo. Drugi, t.j. desni oltar ima novo plastiko sv. Martina, ob stžaneh Janeza in Stefana, v atiki sliko sv. Jurija.

Plastična skupina križanja v kapeli je iz leta 1896.

Orgelska omara je iz leta 1781, prižnica pa iz leta 1841.

Steklen lesteneč sestavljen iz drobnih belih stekel je iz leta 1843.

Župnijski arhiv je zgorel 6.10.1944. Ostala je le Farha kronika od leta 18 dalje o župniji v 12.stoletju ni govora. Cerkev se prvič omenja leta 1666 a je verjetno obstojala že prej. Vikariat je postala l.1714, njen prvi vika pa je bil pokopan leta 1735 v prizidani kapeli. Leta 1744. je bila cerkev na novo posvečena, verjetno po izvršeni barokizaciji. Kapela pred cerkvijo je iz leta 1861- 1862, kapela "pri Radmanu" pod cerkvijo pa hrani kip MB z J iz 17.stoletja, ki je bil sem prinešen l.19c3 iz župne cerkve.

M.Zadnikar :Zapiski XXIX , 19.8.1954.